

Το θέατρο Ζιζίνια στην Αλεξάνδρεια

στην Αλεξάνδρεια όπου και “επαγγελματιώθηκε” στο θέατρο.

Αλεξάνδρεια

Στην Αλεξάνδρεια ‘διοργανωνόντουσαν’ θίασοι κάθε λίγο και λιγάκι. Αλλά κι εκεί παρόλο που το ελληνικό κοινό ήταν περισσότερο θεατρόφιλο από αυτό του Καΐρου, κάθε έργο παιζόταν μόνο δύο με τρεις βραδιές. Πολύ σπάνια να δινόταν και τέταρτη παράσταση.

...

Την πρώτη του επιθεώρηση με τίτλο “Πολεμική Φαντασία” ο Λάμπης την ανέβασε στο Λούνα Πάρκ με την Αλίκη, τη μικρότερη αδελφή της Σοφίας Βέμπω.

Οι επιθεωρήσεις δεν έχουν ενιαίο θέμα. Ήταν διάφορα νούμερα. Μεταξύ αυτών ήταν και η Λογοκρισία. Στη Λογοκρισία έβγαине μια γριά αναμαλιάρα κι έλεγε “τι κατάσταση φρικτή, να έρχεται η πεθερά να σου κόβει την ουρά ...χράπ”. Είχε ένα μεγάλο ψαλίδι κι έκοβε τα νοήματα.

Στην πρόζα (πρόζα λέμε αυτό που χωρίζει τα τραγουδιστικά μέρη και που εξηγεί ας πούμε το περιεχόμενο του νούμερου), έγραφε λέει κάποιος Ιταλός από την Αιθιοπία:

Εδώ στο στρατόπεδο τα ίδια και τα ίδια
Μας κοροϊδεύουνε πολλοί με διάφορα παιχνίδια

Μόνο που οι Αβυσσινοί μας κόψανε τα
... (χράπ)

...

Ο Λάμπης Πασχαλίδης έγραφε χρονογραφήματα και τεχνοκριτικά κείμενα σε διάφορα έντυπα της Αλεξάνδρειας: Ταχυδρόμος, Φως, Καΐρο και Κλειώ. Η πολιτιστική δρα-

στηριότητα της Αλεξάνδρειας την εποχή εκείνη ήταν μεγάλη.

Θυμάμαι διάφορα άρθρα μου... Ένα αφορούσε τον Κώστα Προυσή, έναν Κύπριο καθηγητή που είχε εκδώσει βιβλία και του έκανα κριτική. Επίσης της ποιήτριας Ευγενίας Παλαιολόγου, σήμερα Πετρόγκα, που ζει στην Κύπρο. Της Λουκίας Μάρβα, Αλεξανδρινή λογοτέχνης, κωφάλαλη. Όταν πήγα να την συναντήσω, η συνεννόηση μεταξύ μας γινόταν με γραπτά.

Στο Καΐρο υπήρχε ένα κέντρο διανοουμένων, το «Εντευκτήριο Καΐρου» που φιλοξενούσε και πολλούς διανοούμενους από την Ελλάδα. Τα μέλη μεταξύ τους λεγόταν εταίροι. Μεταξύ των εταίρων ήταν ο Νίκος Νικολαΐδης (συγγραφέας), ο Λουκάς Χριστοφίδης (ποιητής), ο Θεόδωρος Αυλωνίτης ο οποίος έλεγε πως εφνύρε το αεικίνητο, ο Σακελλαρόπουλος, ο γιατρός Γιαννώλας, ο γιατρός Διαμαντής, ο πρόδρομος του Ελληνικού Σοσιαλισμού Γιώργος Σκληρός, ο Σταύρος Καρακάτσος (ποιητής), ο Άρτεμις Ψύχας που έγραψε το περίφημο βιβλίο «Από την Ιβηρική Χερσόνησο» και πολλοί άλλοι.

Ο Αυλωνίτης είχε στείλει επιστολή στον Αϊνστάιν, για να του εξηγήσει την εφεύρεση του αεικινήτου. Ο Αϊνστάιν τον κάλεσε στο Παρίσι, για να το συζητήσουν, πράγμα που σημαίνει ότι η πρόταση ήταν ενδιαφέρουσα. Όταν πήγε στο Παρίσι και εξηγήσανε τα διάφορα καθέκαστα, αποδείχθηκε μία λεπτομέρεια που κατέρρευε την θεωρία του αεικινήτου. Και συγκεκριμένα η λεπτομέρεια αυτή ήταν στο πού θα πηγαίνανε τα νερά, γιατί η υπόθεση του αεικινήτου βασιζόταν σε ένα μαγναοπήγαδο που ένας κάδος έριχνε το νερό στον άλλο κάδο και έτσι γινόταν η περιστροφή. Αλλά δεν μπορούσε να εξηγήσει πού θα πηγαίνανε τα νερά αυτής της όλης διαδικασίας.

Είχαμε έναν άλλον, τον Σακελλαρόπουλο ο

ο οποίος έκανε μια ελαφρά διόρθωση στον Νόμο του Νεύτωνα.

Είχαμε έναν άλλον, τον γιατρό Γιαννώλα που ήταν ο πρώτος Έλληνας που θέσπισε το άτονο γράψιμο της ελληνικής γλώσσας.

Είχαμε έναν άλλον, τον γιατρό Διαμαντή ο οποίος εφεύρε τον ορό της Μπιλχάρτσιας. Ήταν μια ασθένεια του Νείλου. Όταν οι Αιγύπτιοι πηγαίνανε να πλύνουνε τα ρούχα στον Νείλο, έμπαιναν στους πόρους των ποδιών κάτι βακτηρίδια που έφταναν στην ουροδόχο κύστη, κατέτρωγαν τα εσωτερικά τοιχώματα και οι αραπάδες οι περισσότεροι ουρούσαν αίμα. Ο γιατρός Διαμαντής βρήκε την ένεση tartar emetic και με αυτήν σώθηκαν οι Αιγύπτιοι από την μπιλχάρτσια.

Επίσης είχαμε τον πρώτο σοσιαλιστή της Ελλάδας, τον πρόδρομο του Ελληνικού Σοσιαλισμού, τον Γιώργο Σκληρό ο οποίος ήταν σε ένα προάστειο του Καΐρου, το Ζειτούν και εκεί έγραψε το περίφημο βιβλίο του.

Θυμάμαι τη στιχομυθία ενός ηλικιωμένου γιατρού, του Χαράλαμπου Πυλαρινού... Συζητούσαν δύο στο Εντευκτήριο Περί Υπάρξεως Θεού. Ο ένας υποστήριζε ότι υπάρχει, ο άλλος όχι. Ο Πυλαρινός όπως καθόταν μισοκοιμισμένος στην πολυθρόνα του, πετάχτηκε κάποια στιγμή και είπε:

- Βρε... εσύ ξέρεις τι κάνεις τώρα;

- Τί κύριε Καθηγητά;

- Είναι σαν να είσαι μικρόβιο στην κοιλιά μου και να αμφισβητείς την ύπαρξή μου!

Ο Λάμπης Πασχαλίδης έφτασε στη Μελβούρνη, τον Ιανουάριο του 1955 με το Σουηδικό καράβι Seven Seas που είχε γερμανικό πλήρωμα. Στην συνέχεια επιβιβάστηκε σε τραίνο και ήρθε στο Σίδνεϊ.

Αποφάσισα να μεταναστεύσω στην Αυστραλία, γιατί εδώ ήρθαν οι φίλοι μου. Την παραμονή που έφευγε ο Μαντουρίδης κάναμε ένα πάρτυ στο σπίτι του Φώτου του Σταύρου και αλληλοϋποσχεθήκαμε ό,που βρεθούμε στον κόσμο και είναι καλή η ζωή, να ενημερώσουμε τους άλλους που μείνανε πίσω και να τους τραβήξουμε στον τόπο αυτό! Έτσι κι έγινε. Όταν βαρέθηκα στην Αλεξάνδρεια έγραψα γράμμα στον Φώτο Σταύρου που εργαζόταν στο Προξενείο και του ζήτησα να με βοηθήσει να μεταναστεύσω στην Αυστραλία. Πράγματι, το παιδί έκανε τα διαβήματα και με έφερε. Η πρώτη μου εντύπωση για την Αυστραλία δεν ήταν καθόλου καλή. Έβρεχε δύο μήνες συνέχεια!

Τότε στο Σίδνεϊ υπήρχαν μόνο δύο εφημερίδες: ο Πανελλήνιος Κήρυκας του Γρίβα, και το Εθνικό Βήμα του Θάνου Νικολαΐδη. Δεν υπήρχε περιοδικό. Την Τρίτη εφημερίδα την δημιούργησα εγώ και η γυναίκα μου. Ήταν η «Κυριακή» και το πρώτο φύλλο κυκλοφόρησε στις 9 Αυγούστου 1959.

Δεν υπήρχε μεγάλη καλλιτεχνική κίνηση τότε στο Σίδνεϊ. Υπήρχε το Συγκρότημα Ελλήνων Καλλιτεχνών με ιδρυτικά μέλη τον Καλδή, την Ζαροκόστα.. Ο Παΐζης σκηνοθετούσε κάποια έργα και μάλιστα υπήρχε το χαρακτηριστικό εκείνο που αποδίδουν στον Παΐζη ότι στις πρόβες πήγαινε με μια σφυρίχτρα για να τους βάζει σε τάξη.

Στις πρώτες δεκαπέντε μέρες, ανέβασα ένα έργο «Το μικρό Καλύβι» για μία βραδιά στο WYCA στο οποίο έπαιξαν η Μέλω Ζαροκόστα, ο Ανδρέας Διαμαντίδης (πρώτος σύζυγος της Ζαροκόστα) και ο Μαντουρίδης. Μετά από μερικούς μήνες ανέβασα πέντε μονόπρακτα στο Ωδείο (Conservatorium), από τα οποία τα τέσσερα ήταν δικιάς μου συγγραφής. Ένα από τα μονόπρακτα ήταν το «Σπιανόλικο ήταν» και το αναφέρει ο Γιώργος Καναράκης στο βιβλίο του.